

MSB 218

MORE SEED AND BREAD

KORTE BIJBELSE BOODSCHAPPEN VAN

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

oprichter: Otis Q. Sellers – directeur: David R. Hetteema

DE THEOFANIEËN VAN GOD

Door Howard W. White

De betekenis van het woord theofanie komt van het Latijnse theophania en het Griekse theos, god en phainein, tonen. Wanneer het gebruikt wordt voor de theofanieën van Jahweh betekent het dat God zich manifesteert. Een theofanie van onze God is een openbaring van Jahweh Elohim. Deze verschijningen van God zijn voor velen in het OT een raadsel geweest, want Mozes had tegen God gezegd: “Toon mij nu Uw heerlijkheid!” En God had geantwoord: “Ik zal al Mijn goedigheid voorbij uw aangezicht laten gaan, en zal den Naam des HEEREN uitroepen voor uw aangezicht; maar Ik zal genadig zijn, wien Ik zal genadig zijn, en Ik zal Mij ontfermen, over wien Ik Mij ontfermen zal... Gij zoudt Mijn aangezicht niet kunnen zien; want Mij zal geen mens zien, en leven.” (Ex.33:18-20, overal St.Vert.).

Mozes was in staat om Gods goedheid te ervaren die voor hem langs ging als een daad van genade, maar hij kon Zijn heerlijkheid niet verdragen; Hij zou zijn overleden. God verborg hem dus in een spleet van de rots en bedekte hem met Zijn hand terwijl Hij voorbijging. Toen nam Hij Zijn hand weg om Mozes Zijn achterste delen te laten zien:

“maar Mijn aangezicht zal niet gezien worden!” (vers 23). Gods heerlijkheid zou uit Zijn aangezicht hebben geschinen.

Ten eerste toont God Zijn genade en barmhartigheid aan de mensen, terwijl Zijn heerlijkheid gereserveerd is voor de toekomst wanneer de mensen toeberaid zullen zijn om die te zien. Het antwoord op onze verbazing lijkt te zijn dat toen God in het OT aan de mensen verscheen, het in een versluierde vorm was waarin de heerlijkheid van de Absolute Godheid niet werd getoond. Dat was op zich een prachtige daad van genade.

God heeft Zich geleidelijk aan de mensen geopenbaard in de Bijbelse geschiedenis. Er kon weinig bekend worden over de Absolute God totdat Hij begon met “tot de vaderen te spreken door de profeten”. In het begin kenden de mensen Hem niet bij Zijn Naam Jahweh totdat Hij die aan Mozes openbaarde. Toch manifesteerde Hij Zich op verschillende momenten aan bepaalde mensen.

De Bijbel zegt dat Adam de stem hoorde van God die wandelde in de Hof van Eden en als hij dan al Gods heerlijkheid zag, wordt ons niet verteld in welke mate. We zullen begrijpen dat hij die niet kon zien nadat hij gezondigd had. Henoeh wandelde met God totdat God hem wegnam. Er wordt ons niet verteld of hij de heerlijkheid van God aanschouwde. Het moet algemeen bekend zijn geweest dat de zondige mens God niet kon zien of aanschouwen zonder te sterven.

We lezen over Hagars ervaring: “En zij noemde den Naam des HEEREN (Jahweh), Die tot haar sprak: Gij, God (EL) des aanzien! want zij zeide: Heb ik ook hier gezien naar Dien, Die mij aanziet?” (Gen.16:13). Anders gezegd: “Zie ik, hier, zelfs na het Visioen?” d.w.z.: “Leef ik nadat ik God heb gezien?” De stijlfiguur Metonymie (van bepaling) impliceert zowel leven als kijken. Ze zag genoeg van God om te weten Wie Hij was, maar God openbaarde haar Zijn heerlijkheid niet. Allen hebben gezondigd, en derven de heerlijkheid Gods.

De HEER (Jahweh) verscheen aan Abram en zei tot hem: “Ik ben God, de Almachtige (El Shaddai)! Wandel voor Mijn aangezicht, en zijt oprecht!” (Gen.17:1). Bij verschillende gelegenheden openbaarde God Zich aan Abraham, zoals in Gen.18:1,22,33, waarschijnlijk in een of andere menselijke vorm. “Daarna verscheen (werd geopenbaard) hem de HEERE aan de eikenbossen van Mamre, als hij in de deur der tent zat, toen de dag heet werd. En hij hief zijn ogen op en zag; en ziet, daar stonden drie mannen tegenover hem; als hij hen zag, zo liep hij hun tegemoet van de deur der tent, en boog zich ter aarde” (18:1, 2). Eén van de drie ‘mannen’ was Jahweh; de andere twee waren engelen. “Toen keerden die mannen het aangezicht van daar, en gingen naar Sodom; maar Abraham bleef nog staande voor het aangezicht des HEEREN” (vers 22). “Toen ging de HEERE weg, als Hij geëindigd

had tot Abraham te spreken; en Abraham keerde weder naar zijn plaats” (vers 33). Voor de mens was Gods heerlijkheid niet zichtbaar.

We lezen ook over de ervaringen die Jakob had toen hij van en naar Paddan-Aram ging. Bij Bethel had hij de droom over engelen die opstegen en afdaalden op een ladder naar de hemel met de HEER erboven (Gen.28:10-19). Terugkerend uit Paddan-Aram worstelde hij met een ‘Man’, ook wel God genoemd (Gen.32:25-29), een Engel, en Jahweh Elohim (Hos.12:4, 5).

“En Jakob noemde den naam dier plaats Pniël (Hebr.: Gods aangezicht): Want, *zeide hij* ik heb God gezien *van aangezicht tot aangezicht*, en mijn ziel is gered geweest” (Gen.32:30). Jakob kwam daadwerkelijk in fysiek contact met deze Aanwezigheid terwijl ze worstelden. Mensen hadden ontmoetingen met engelen zonder schade op te lopen en herkenden hen als bovennatuurlijke wezens. Met Jakob nam Jahweh de gedaante aan van een engel die er menschtig uitzag om Jakob in leven te houden. Er zijn geen aanwijzingen dat God van plan was om Jakob al Zijn heerlijkheid te tonen.

In Ex.3:4,6 sprak God tot Mozes uit de brandende braamstruik; Mozes was bevreesd en verborg zijn gezicht want hij durfde niet naar God te kijken. Het is duidelijk dat heel Gods heerlijkheid niet uit de struik straalde. In Ex.33:11 “de HERE sprak tot Mozes van aangezicht tot aangezicht, zoals iemand spreekt met zijn vriend.” De reden voor Mozes’ veiligheid en dat hij in staat was tot het kamp terug te keren, ligt in de zinsnede ‘zoals iemand spreekt met zijn vriend’. God had Zijn heerlijkheid op de een of andere manier versluierd door Zich als mens te manifesteren.

In Ex.6:2,3 verklaarde God aan Mozes: “Ik ben de HEERE, En Ik ben aan Abraham, Izak, en Jakob verschenen, als GOD DE ALMACHTIGE; doch met Mijn Naam YAHWEH ben Ik hun niet bekend geweest.” In Ex.34:5-7 “De HEERE nu kwam nederwaarts in een wolk, en stelde Zich aldaar bij hem; en Hij riep uit den Naam des HEEREN. Als nu de HEERE voor zijn aangezicht voorbijging, zo riep Hij: HEERE, HEERE God (Jahweh El), barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid. Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, Die de ongerechtigheid, en overtreding, en zonde vergeeft; Die den schuldige geenszins onschuldig houdt, bezoekende de ongerechtigheid der vaders aan de kinderen, en aan de kindskinderen, in het derde en vierde lid.” Hier ging Jahweh voor Mozes langs, maar als het ware verborgen in een wolk. Dat Hij dat deed, was een daad van genade. Alleen geloof stelt ons in staat te begrijpen hoe God Zich op deze manier aan de mensen kon manifesteren. Ondanks hun beweringen dat ze Hem van aangezicht tot aangezicht hebben gezien, wordt ons desondanks in Joh.1:18 gezegd: “Niemand (d.w.z. geen menselijk oog) heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, die aan de boezem des Vaders is, die heeft Hem doen kennen.”

De meest opmerkelijke van alle theofanieën, als we het zo mogen noemen, was toen het Woord Dat God is vlees is geworden. Dat was niet slechts een tijdelijke manifestatie; God is vlees geworden. “En het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen [= Ene] van den Vader), vol van genade en waarheid” (Joh.1:14). Johannes zegt zelfs: “wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd”. Dit betekent dat een deel van Zijn heerlijkheid als de Absolute Godheid werd gezien in de Ene en Enige Zoon van God; God openbaarde zich in het vlees, I Tim.3:16. “Hetgeen van den beginne was, hetgeen wij gehoord hebben, hetgeen wij gezien hebben met onze ogen, hetgeen wij aanschouwd hebben, en onze handen getast hebben, van het Woord des levens; (Want het Leven is geopenbaard, en wij hebben het gezien, en wij getuigen, en verkondigen ulieden dat eeuwige Leven, Hetwelk bij den Vader was, en ons is geopenbaard.)” (I Joh.1:1,2). “alle geest, die belijdt, dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, die is uit God” (I Joh.4:2). Het was een wonderbaarlijke daad van genade voor God om Zijn Zoon te zenden, want “Niemand heeft God ooit gezien” (vers 12). Toen God Zich in het vlees openbaarde, vlees *werd* en onder ons woonde, werd het mogelijk om Hem te horen en te zien, Hem aan te kijken en aan te raken en tot een zo volledig mogelijk begrip van de Godheid te komen.

Dit geeft ons ook antwoord op de vraag hoe de theofanieën van God eruit zagen, namelijk dat ze slechts gedeeltelijke manifestaties van God waren, en toch waren het onmiskenbaar openbaringen van God Zelf. Hij “heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door den Zoon” (Hebr.1:2). Prijs God voor Zijn wonderbaarlijke openbaring van Zichzelf! Ooit zullen we op Hem lijken, want we zullen Hem zien zoals Hij is. “Doch wij weten, dat de Zoon van God gekomen is, en heeft ons het verstand gegeven, dat wij den Waarachtige kennen; en wij zijn in den Waarachtige, namelijk in Zijn Zoon Jezus Christus. Deze is de waarachtige God, en het eeuwige Leven.” (I Joh.5:20).

Nummer 218; 20 januari 1997